

Tarkkailuvelvolliset,
jakelun mukaan sähköisesti

Aihe**Ympäristönsuojelulain 64 §:n mukainen päätös, vesistötarkkailu, lijoen keskiosan tarkkailuohjelma vuosille 2026-2030****1 Asia**

Ympäristönsuojelulain 64 §:n mukainen päätös lijoen keskiosan yhteistarkkailusuunnitelman vesistötarkkailun hyväksymiseksi.

2 Tarkkailuvelvolliset (hakijat) ja tarkkailua koskevat luvat

Kuormittaja	Luvan nro ja antopäivä	Purkuvesistö
Taivalkosken kunta, Taivalkosken jätevedenpuhdistamo	PSAVI/143/04.08/2013, päätösno 52/2017/1, 3.7.2017	Iljoki
LUKE:n Taivalkosken toimipaikka (jätevedenpuhdistus)	PSAVI/147/04.08/2011, 11.9.2012	Ohtaoja
LUKE:n Taivalkosken toimipaikka (kalankasvatus)	PSVEO 35/70/II, 12.5.1970 (veden joht.) PSVEO 9/83/III, 15.3.1983 (veden joht.) PSY 107/03/1, 21.11.2003 (jätev. joht.) PSAVI/147/04.08/2011, 11.9.2012	Ohtaoja
Kalankasvatus Vääräniemi Oy Koivukosken laitos	PSAVI/2977/2017, 11.12.2018	Iljoki

3 Asian vireille tulo

Lupa- ja valvontavirastossa vireillä vuosien 2026–2030 lijoen keskiosan yhteistarkkailun vesistötarkkailusuunnitelman hyväksyminen. Eurofins Ahma Oy toimitti 11.12.2025 tarkkailuvelvollisten puolesta päivitetyn yhteistarkkailuesityksen vuosille 2026–2030 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi vesistötarkkailun osalta. Esityksessä on osin kuvattu myös käyttö- ja päästötarkkailu, jotka toteutetaan kunkin toimijan lupaehtojen mukaisesti, eikä tässä päätöksessä oteta kantaa käyttö- ja päästötarkkailun toteuttamiseen. Kalataloustarkkailun hyväksyy Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen.

4 Lupa- ja valvontaviraston toimivalta

Lupa- ja valvontaviraston (entinen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus) valvonnan toimivalta vesistötarkkailuasiassa on todettu edellä mainituissa päätöksissä.

5 Tarkkailusuunnitelma

Tarkkailusuunnitelmassa on kuvattu tarkkailuvelvollisten vesistä- ja piilevätarkkailu (vaikutustarkkailu). Vesistötarkkailua tehdään yhteensä kuudella havaintopaikalla, joista otetaan vesinäytteet vuosina 2026, 2028 ja 2029 maaliskuis-, heinä- ja elokuussa. Vuosina 2027 ja 2030, jolloin suoritetaan piilevätarkkailu, vesinäytteet otetaan maaliskuis-, heinä- ja elokuussa ainoastaan toimijoiden alapuolisilta kolmelta havaintopaikoilta.

Piilevätarkkailua toteutetaan joka kolmas vuosi yhteensä yhdeksällä paikalla, vuosina 2027 ja 2030. Näytteenottoaikat sijaitsevat noin 50 metriä pistekuormittajasta ylävirtaan ja noin 50–100 metriä ja 200–300 metriä kuormittajasta alavirtaan.

6 Asian käsittely

Asian käsittelyssä ja ratkaisemisessa on noudatettu hallintomenettelyä siten kuin ympäristönsuojelulain 96 §:ssä säädetään. Asiassa on pyydetty Taivalkosken kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa.

Ympäristöjaosto on 3.2.2026 antanut Taivalkosken kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena lausunnon tarkkailuohjelmaesityksestä. Ympäristöjaosto on todennut lausuntonaan asiaan, että sillä ei ole huomautettavaa tarkkailuesityksestä.

Tarkkailusuunnitelmaa ei ole kuulutettu erillisenä asiakirjana ennen tämän päätöksen ratkaisua. Ympäristönsuojelulain 96 §:n mukaan tarkkailusuunnitelman kuulemisessa on noudatettava ympäristönsuojelulain 43 §:ää ja hallintolakia (434/2003). Hallintolain 34 §:n mukaan asia voidaan ratkaista asianomaista kuulematta, jos kuuleminen on ilmeisen tarpeetonta. Tässä tapauksessa Lupa- ja valvontavirasto toimivaltaisena viranomaisena katsoo, että esitetystä suunnitelmasta ei ole tullut lupapäätöksissä annettuihin tarkkailua koskeviin määräyksiin ja aikaisempaan tarkkailusuunnitelmaan mitään sellaista uutta, jonka vuoksi kuuleminen olisi tarpeen.

7 Lupa- ja valvontaviraston ratkaisu

Lupa- ja valvontavirasto hyväksyy vuosille 2026-2030 esitetyn lijoen keskiosan tarkkailuohjelman vesistötarkkailun seuraavin muutoksin, täsmennyksin ja täydennyksin:

- Vuosiyhteenveto (sis. päästö- ja vesistötarkkailutulokset) tulee lähettää tarkkailuvelvollisille ja tarkkailusta vastaavalle valvontaviranomaiselle kommentoitavaksi ennen lopullisen version jakelua laajojen vuosien (2027 ja 2030) jälkeen 28.2. mennessä ja suppeiden tarkkailuvuosien jälkeen 15.3. mennessä.
- Vuosiraportit (sis. päästö- ja vesistötarkkailutulokset) tulee toimittaa tiedoksi myös kalatalousviranomaiselle, lijoen kalatalousalueelle ja haitta-alueen osakaskunnille sekä Metsähallitukselle.
- Lupa- ja valvontavirasto esittää, että kalataloustarkkailun raportit toimitetaan tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle. Kalataloustarkkailun aineistoja hyödynnetään vesienhoidossa ja vuosiraportit voivat sisältää olennaista tietoa vesienhoidon suunnittelua ja tilan luokittelua varten.
- Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että piilevätarkkailu ja muu biologinen tarkkailu tulee aina ensisijaisesti tehdä uusimman voimassa olevan ympäristöhallinnon menetelmäohjeistuksen mukaisesti (Jokien ja järvien biologinen seuranta – näytteenotosta tiedon tallentamiseen, [Vesien biologisten seurantamenetelmien ohjeet - Vesi.fi aineistopankki](#),). Tarkkailussa voidaan kuitenkin hyödyntää tarkkailuohjelman mukaisesti paikalle tuotuja kivikoreja, mikäli paikalla ei ole luontaisesti sopivia kiviä.
- Laitosten valvonnan (kalankasvatus ja Taivalkosken jätevedenpuhdistamo) ja vesistötarkkailun valvonnan yhteystietojen sähköpostiosoitteet tulisi päivittää lvv.fi-loppuisiksi.

Tarkkailua tulee tehdä tämän päätöksen mukaisesti 16.3.2026 lähtien.

Tämän päätöksen perusteella päivitetty tarkkailuohjelma tulee toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle sekä tarkkailuvelvollisille, asianomaisen kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle, kalatalousviranomaiselle, lijoen kalatalousalueelle ja haitta-alueen osakaskunnille viimeistään 20.4.2026 mennessä.

8 Ratkaisun perustelut

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että ehdotettu tarkkailusuunnitelma, tarkkailupäätöksessä esitetyin muutoksin, täsmennyksin ja täydennyksin, antaa ennalta arvioiden riittävät tiedot hankkeen vaikutuksista vesistöihin ja mahdollistaa haittavaikutusten vähentämisen.

9 Tarkkailuohjelman voimassaolo ja muuttaminen

Lupa- ja valvontaviraston tämän päätöksen mukainen lijoen keskiosan vesistötarkkailuohjelma vuosille 2026-2030 korvaa aiemman vuosien 2020–2025 (POPELY/2667/2019, 7.10.2020) tarkkailuohjelman.

Päätös on voimassa 2026-2030. Uusi tarkkailusuunnitelma on esitettävä Lupa- ja valvontavirastolle hyväksyttäväksi viimeistään 31.10.2030. Tarkkailusuunnitelman muutosehdotus tulee toimittaa kirjallisesti hyväksyttäväksi Lupa- ja valvontavirastolle.

Tarkkailupäätöstä voidaan muuttaa viranomaisen omasta aloitteesta tai luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, yleistä etua valvovan viranomaisen, kunnan tai haittaa kärsivän asianomaisen taikka sellaisen rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön vaatimuksesta, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät.

Muutoksista, jotka eivät heikennä tarkkailun luotettavuutta tai kattavuutta, voidaan sopia tarkkailuvelvollisen ja asiasta vastaavan valtion valvontaviranomaisen kesken. Muutosesitykset tulee tehdä kirjallisena em. viranomaisille.

Tarkkailuohjelmaan on tehtävä tarvittavat muutokset uusien ympäristölupamääräysten mukaisesti.

10 Päätöksen täytäntöönpano

Tätä päätöstä on noudatettava oikaisuvaatimuksesta ja muutoksenhausta huolimatta ympäristösuojelulain 200 §:n perusteella.

11 Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 64 §, 96 §, 200 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

12 Käsittelymaksu

400 euroa (5 h x 80 €/h)

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) ja sen perusteella annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025. Asia on tullut vireille vuonna 2025.

Päätökseen liittyvän asian käsittelystä perittävä maksu määräytyy tuntiveloitushinnan perusteella (80 €/h). Tarkkailuohjelman käsittelyyn on kulunut 5 tuntia.

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

13 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös toimitetaan seuraaville tahoille:

Luvanhaltijat: Taivalkosken kunta, Luonnonvarakeskuksen Taivalkosken toimipaikka ja Kalankasvatus Vääräniemi Oy, Koivukosken laitos

Taivalkosken kunnan ilmoitustaulun hoitaja

Taivalkosken ympäristönsuojeluviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto, laitosten valvojat Juha Kangaskokko ja Marjo Vesala

Lapin Elinvoimakeskus, kalatalouspalvelut

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla päätöksen antopäivää seuraavasta arkipäivästä alkaen Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla:

<https://lvv.fi/ajankohtaista/kuulutukset-ja-yleistiedoksiannot>.

sekä Taivalkosken kunnan ilmoitustaululla: <https://taivalkoski.fi/ajankohtaista>

Päätös ja kuulutus pidetään nähtävillä muutoksenhakuajan loppuun saakka.

14 Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus liitteineen on toimitettava Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi). Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa oikaisuvaatimusosoituksessa. Asian käsittelystä perittävään maksuun haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

15 Asiakirjan hyväksyntä

Päätöksen on esitellyt ylitarkastaja Jaana Rääpysjärvi ja ratkaissut vesistöpäällikkö Jari Pasanen. Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

16 Liitteet

Oikaisuvaatimusohje

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/25016/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/25016/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Rääpysjärvi Jaana 27.02.2026 08:56

Ratkaisija Pasanen Jari 27.02.2026 09:36